

Bakalářská práce, TF JU

Autorka: Alena Strejcová

obhajoba: červen 2011

Název: Rizikové chování adolescentů a možnosti sekundární prevence v Klatovském regionu

Posudek oponenta:

Téma práce jak vyplývá z názvu se týká problematiky studovaného oboru Sociální a charitativní práce. V úvodu textu bývá zvykem formulovat cíl práce, ten v práci nenalézám, snad je možné jej odvodit z věty „Ve své práci bych ráda nastínila problematiku sekundární prevence rizikového chování adolescentů a to z pohledu středních škol v Klatovském regionu.....“. Je otázkou, zda chuť nastínit problematiku je cílem bc. práce ve smyslu pokynů pro bc. práci. Dále autorka uvádí strukturu práce s komentářem (a snad částečně i argumentací) k jednotlivým bodům. Vlastní práci se rozhodla dělit na dvě části, přičemž ovšem druhá část tvoří jen jednu kapitolu – provedení a vyhodnocení osmi dotazníků.

První kapitola pojednává pojem (a související vývojové změny – ty velmi stručně) adolescence v několika přístupech v literatuře. Ve druhé kapitole popisuje problém socializace adolescentů (věcná poznámka – řídičský průkaz jako takový snad lze získat v 15ti, rozšířit v 17ti, dále rozšířit v 18ti letech...). Ve třetí kapitole pojednává rizikové chování adolescentů – někdy více slovníkovým způsobem, někde více i méně podrobně (ze tří základních oblastí syndromu rizikového chování podrobněji rozepisuje jen dvě). Teprve ve čtvrté kapitole o primární prevenci se autorka blíží svému záměru – zmiňuje nejen obecné principy, ale ty již konkretizuje na vybraný region.

V páté kapitole s. 29 autorka uvádí příklady státních institucí, mezi nimi např. psychologové... tento pojem ovšem neoznačuje státní instituci. Tkzv. teoretická část končí seznamem institucí sekundární prevence v regionu - na pěti stránkách převzatých z jedné publikace. Není vůbec jasné, k čemu je seznam v práci uveden, pro informaci by stačila nějaká charakteristika a odkaz.

Celá první část budí dojem velmi solidních výpisků, spíše na obecné bázi. Solidně utříděných, ale není zcela jasné oč autorce jde, co sleduje.

„Praktická“ část obsahuje 3 cíle – zjistit možnosti preventivní pomoci na středních školách, zjistit 3 nejčastější typy rizikového chování, zjistit zda v regionu je dostatek institucí, které mohou poskytnout školám, studentům, a rodičům pomoc při řešení rizikového chování. Domnívám se, že zvláště třetí cíl přesahuje možnosti jedné části jedné kapitoly bc. práce. Ke zjištění cílů si autorka stanovila hypotézy. K uvedené metodice mám výhrady: autorka si stanoví cíle, pak k „ověření cílů“ formuluje hypotézy – cíle se ověřují? Že tak autorka uvažuje vyplývá i ze stejných formulací v závěru.

Domnívám se, že hypotézy jsou špatně stanovené – když si ověřím hypotézu 1. - že na všech zkoumaných školách jsou zavedeny fce poradce a metodika, tak zjistím tento fakt, ale nikoliv „možnosti preventivní pomoci na úrovni středních škol“ - těch je víc než zkoumaných a možnosti

pomoci snad nemusí být jen tyto fce. Podobně ve druhém případě, 6 pracovníků na šesti školách označilo v dotazníku jaké typy rizikového chování se nejčastěji vyskytují... chce-li to autorka vědět, proč si v hypotéze sama „typuje“ - 1) k čemu své typy potřebuje 2) z čeho vycházela když je „nastřelila“, - zjistí z odpovědí 3 nejčastější typy rizikového chování adolescentů v regionu? Dle mého zjistí jen to, že 6 kompetentních pracovníků jí něco zaškrtno. Vždyť ani není jasné v jakém období má pracovník uvažovat!! Z dotazníku to naprosto neplyne – jeden pracovník může uvažovat v horizontu své paměti, jiný v období školního aktuálního roku (dotazník byl dělán ve jeho polovině), další v posledních 12ti měsících.....

Nechápu též stanovení třetí hypotézy – má sloužit k „ověření“ cíle ohledně dostatku institucí poskytujících pomoc. Hypotéza se však ptá jen na nestátní neziskové instituce – čili nutně musí vést (pokud vůbec) jen k částečné odpovědi na cílové zadání.

Zcela postrádám údaj o výběru 6ti škol – 1) dle jakého klíče byly vybrány 2) kolik je v regionu škol celkem. Tuto poznámku považuji v kontextu práce za zásadní.

Diskusi považuji za srozumitelnou, dle mého soudu dobře zpracovanou, autorka srozumitelně shrnuje a komentuje data z dotazníků. i když uvádí, že při tom užívá poznatky z teoretické části, nevšiml jsem si, že by na ně odkazovala. Celkově na mě dělá diskuse velmi dobrý dojem sama o sobě (v kontextu dotazníků) a ptám se, zda k tomu opravdu autorka potřebovala vypsání všech těch údajů v „teor.“ části? U některých by stačil odkaz, některé ani v kontextu práce snad nejsou třeba...

Oceňuji, že grafy jsou zařazeny do příloh a nikoliv do textu, více se k nim nevyjadřuji.

Celkově k zpracování – domnívám se že téma i jeho dotazníkové uchopení není špatné, zpracování textu teoretické části ukazuje, že autorka se v problematice i literatuře orientuje, ve zpracování diskuse ukazuje i schopnost vyvození srozumitelných a užitečných závěrů v problematice. Nepodařilo se jí však dle mého soudu nejlépe uchopit jak metodickou část celé práce (stanovení cíle, který by pak určoval použití textů v „teor.“ části) tak metodickou část „praktické“ části (viz výše).

Formální stránka zpracování – je pro mě otázkou, zda odstavec o pěti řádcích musí mít samostatně číslovaný mezinadpis. Domnívám se, že autorka nepochopila smysl „klíčových slov“, ukazuje na to počet 34 pojmů z nichž některé jsou tvořeny až čtyřmi slovy.

Pokud se týká překlepů a gramatických chyb – považuji práci ve srovnání s jinými za nadprůměrně zdařilou.

S nadějí, že předložený posudek autorka uchopí jako součást vzdělávacího procesu naší školy (tedy ke svému poučení) práci doporučuji k obhajobě.

Květen 2011
Alois Kříšťan

